

Cirkev nie je nijaký klub

Život prináša rozličné premeny, zvraty. Niekedy sa tvári ako urazená princezná, ktorá nemá hviezdou na čele. Takéto správanie sa odráža aj pri našej účasti na svätej omši: naše nálady, obava, či sme niekoho cestou neurazili, nedostatok spánku, či prehra našich v hokeji.

Pekne sa to ukáže pri nedeľných príchodoch na svätú omšu. Vo vzduchu cítiť rannú nedeľnú búrku, ktorú prežívajú rodiny, potom postoj mladých, ktorí šúchajú nohami nie z bezpečnostných dôvodov, ale chcú byť cool, nad vecou, independent. Veď čo, naši ma poslali. No nájdú sa tu i skupiny mladých, ktorí hlučne nastupujú na slávenie Eucharistie a rozprávajú si zážitky z predchádzajúcej noci či dňa.

Každý si so sebou nesie nejaké tajomstvo, bolesť, radosť, nádej. Na našej tvári vidieť, čo prežívame. Niekedy ten, koho stretáme, ani sám seba nepozná. Chudák človek, chce riadiť, ale sám sebe nerozumie. Chce si vytvoriť vlastné dejiny. Chce byť bohom. Stal sa otrokom seba samého. Nevie, kam patrí ani kam smeruje. Dvere chrámu sú však vždy otvorené. Tam nás čaká Otec.

Na okresnom súde

Pár rokov dozadu prekvapil ľudí článok s názvom „Košičan žiada o zrušenie krstu“. Na okresnom súde sa začalo pojednávanie o bezprecedentnom spore, kde bývalý učiteľ žiada o nulitu svojho krstu. Ďalej sa v tomto článku uvádza, že Cirkev by mala rešpektovať jeho osobnú vôľu, keď žiada nezávislosť, nechce mať žiadnu väzbu s Cirkvou, ani nechce patriť do nijakého spoločenstva.

Naozaj sme zašli vo svojom individualizme tak ďaleko, že si ani neuvedomujeme, akými sa stávame ľudskými? Budujeme si svoj svet, rozprávame sami so sebou, projektujeme svoje nezmyselné plány, na ktorých sa Boh smeje a okresné sudy majú prácu.

V skutočnosti potrebujeme práve spoločenstvo, aby nás niekto mierne poopravil, upozornil, že sme zle nalíčení, že to preháňame s mejkapom, alebo azda príliš často navštevujeme pohostinstvá. **Vždy je dobré, ak nás má ešte kto upozorniť, ak má o nás ešte niekto záujem. To je tiež láska, hoci nepríjemná, ale vychovávajúca.**

Ježiš prišiel do spoločenstva

Už sme spomenuli, že dnes prežívame individualitu - skôr individualizmus, alebo máme strach byť v spoločenstve. Čo si o nás pomyslia? Ako nás vidia? Ako nás hodnotia? A nie sme tam králi, ani tí najlepšie. Jasný, **v spoločenstve vždy nájdeme lepších od nás a to nás dráždi.**

Kristus však chce, aby sme žili ako spoločenstvo. Dokonca prišiel do spoločenstva ľudí. Keď sa narodil, nie všetci ho prijali. Nie všetci mu vystielali jase, prestierali koberce, spievali vianočné piesne. Prijali sme ho pomerne chladno. Nezáujem bol sprievodným znakom. Kšefty a preplnené bufety a hostince sú pre podnikateľov vždy lepšie než Ježiš, ktorý hľadá miesto, kde by vstúpil do spoločenstva.

Určili mu príchod v jaskyni za mestom. „Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život. Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil“ (Jn 3 16- 17). Ježiš prišiel uzatvoriť s človekom zmluvu, nebál sa ani ľudskej hrubosti, obmedzenosti a pýchy. Prišiel spasiť ľudí, pomôcť im.

Prišiel medzi nás, takých, akí sme. Neodsúdiť, neznechutiť druhého, neohovárať, ale ukázať cestu, aby sme sa obrátili. „Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu“ (Mk 1, 15).

Vstúpim, vystúpim

Mnohí chápu Cirkev ako klub, do ktorého vstúpime alebo vystúpime, kedy sa nám zachce. Cirkev však nie je klubom rybárov, ani ochrancov prírody. **Byť v Cirkvi znamená byť povolaný po mene.** „Abram,“ zaznelo kedysi v dejinách (porov. Gn 12, 1) a tak isto „Mojžiš“ (porov. Ex 3, 4). A dnes zaznieva to isté: „Jozef, Anna, František - aj teba volám“ do spoločenstva. **Je to vyvolenie a nerozhoduje o tom človek, ale Boh, pretože človek má srdce, ktoré patrí Bohu.** Srdce, ktoré cíti, miluje, túži, nenávidí a je večne nespokojné. Boh je Pánom života a smrti, a nie okresný súd. Či sa nám to páči, alebo nie - „Ja som Pán, tvoj Boh“ (Ex 20, 1).

Spoločenstvo je vec Božia, a nie ľudská. Zhromažďuje nás Boh v Duchu Svätom, lebo celá Cirkev sa ukazuje ako zjednotený ľud jednotou Otca i Syna i Ducha Svätého. Ide o vnútornú jednotu, pretože spoločenstvo si je vedomé svojho poslania, cieľa, vyvolenia, ktoré zjednocuje Duch. **Neberme teda na ľahkú váhu náš život,** ale aj strach z budúcnosti, pretože tá náleží Bohu, a nie nám. Sami vieme, že si nemôžeme byť istí jediným dňom.

Boh si zhromažďuje svoj ľud

„Ak teraz budete poslúchať môj hlas a ak zachováte moju zmluvu, tak mi budete medzi všetkými národmi zvláštnym majetkom - veď mne patrí celá zem - a budete mi kráľovským kňazstvom a svätým národom“ (Ex 19, 5- 7). Čiže sme majetkom samého Boha. A sv. Peter akoby ešte v prvom svojom liste potvrdzoval, že všetci prináležíme Bohu, aby sme hlásali Božie skutky (porov. 1 Pt 2, 9).

Sme povolaní k zmluve, majme teda odvahu a veľkorysosť túto zmluvu dodržať. Ináč budeme iba stádom, ktoré nebude mať zmysel života. Chceme byť spoločenstvom, aké opisujú Skutky apoštolov, kde sú všetci jednej mysle, jedného srdca, všetko majú spoločné a sú jedno. Preto sa i dnes v Cirkvi musí niečo zatriať, **aby sme neboli voči sebe takí chladní a ľahostajní.** Aby sme si uvedomili, že Pán je s nami.

Práve toto je podstatným prvkom, prečo sa stretávame v chráme, nie hocikde inde. Nechodíme na svätú omšu ako na schôdzu: „Vážení páni a vážené dámy, vítam vás...“ Naopak, my sme tam pozvaní, oslovení a zjednotení v Duchu Svätom skrze Krista, v spoločenstve angažovaných ľudí, ktorí majú v sebe oheň, cieľ, ale aj hlbokú túžbu po svätosti. Ak to tak nie je, môžeme si poplakať nad vlastnou bezmocnosťou. Chýba nám akýkoľvek duch. Napokon, niet sa čo diviť, že niekto potom žiada o nulitu krstu.

Stratili sme kompas?

Nedávno ma kroky zo zvedavosti zaviedli do veľkého hypermarketu v zahraničí. Cieľom mojej návštevy nebola túžba nakupovať a dať druhým privyrobiť. Skôr zvedavosť, ako a čo ľudia nakupujú. Prvé, čo ma zarazilo, boli mladí muži, ktorí sedeli na schodoch alebo v bufetoch. Túžobne očakávali svoje drahé polovičky, ktoré sa prehrabávali v nekonečných haldách ponúkaného tovaru, preberali, ukladali a zase vyberali nové kusy tovaru. Ďalšia vec, ktorá upútala moju pozornosť, bolo blúdenie po chodbách veľkoobchodu. **Pripomínalo mi to ťažné zvieratá, ktoré ťahajú mlyn a chodia dookola. Motali sa sem a tam.**

Toto sú ľudia modernej Európy?

Tretiu vec, čo som si všimol, bol **individualizmus.** Každý sa ponáhľal, nakupoval, chýbal im srdečný smiech, radosť, pocit jednoty. Na ich tvárach bolo vidieť, že ani **nepoznajú, čo je to spoločenstvo.** Zdalo sa, že stratili zmysel pre opravdivé priateľstvo, srdečnosť, pre Boha. Už nič neočakávajú, iba preberanie drahých tovarov pod aktuálnou vianočnou reklamou - Merry Christmas. Stratili cieľ, ducha. Bola to skôr skupina bezprizorných, spojených iba nakupovaním.

Ak sa vytratí z nášho života Boh, zmysel života a opravdivé spoločenstvo, potom sme na našej zemi bezdomovci, žijúci akoby načierno. Čo takým ľuďom chýba? Vstanem a pôjdem k svojmu otcovi (Lk 15, 18). Príbeh márnotravného syna. Odvaha vstať od korýt a ísť do Otcovho náručia, do spoločenstva bratov a

sestier, ktorých zhromaždila Kristova láska. Boh nás čaká v našich chrámoch, v našich spoločenstvách. **Boh nás stále vyzerá**, ako mnohí starí ľudia očakávajú na Vianoce svojich blízkych.

Kde sa premieňa všednosť

Ak vytvárame spoločenstvo, sme povolaní k svätosti, ktorú máme realizovať uprostred bratov a sestier. Inú cestu nepoznáme. **Svätá omša, na ktorú sme prišli do spoločenstva, znamená nechať sa ovládať Bohom.** Umožniť Bohu preniknúť do svojho vnútra, Božiemu Dieťaťu narodiť sa v mojom srdci. Nebyť ako Betlehemčan, ktorý odháňa Boha od svojho príbytku, ale dovoliť, aby sa jeho život stal stredom nášho. Práve toto je aj podstata slávenia svätej omše, spoločenstva, kde sa učíme žiť Kristovu lásku. **Svätá omša nie je iba súhrnom obradov, ako uctievať Boha, ale škola, kde sa učíme milovať.**

Mnohí sa vo svojom živote len dotýkajú okraja spoločenstva. Iným communio nič nehovorí. Cítia sa v chráme ako smädní cudzinci pri studni, ale neschopní sa napiť. Kiež by raz objavili a pochopili hĺbku životodarnej sily spoločenstva a čerpali z nej. Sú aj takí, čo vstupujú priamo do srdca liturgie. Uverili, že potrebujú spoločenstvo, ak chcú prežiť a premieňať svoje životy. A sú si plne vedomí, že **účasť na svätej omši nie je iba povinnosťou zákona, ale túžbou po láske.**

Každé rande, ktoré je slúbené, a neuskutoční sa, je vlastne sklamaním pre milovanú osobu. Je klamstvom, nevernosťou, podvádzaním. Byť v spoločenstve na svätej omši neznamená plniť si povinnosť, ale pochopiť, že celý môj život, každý deň sa opiera o to, čo zažívam na mieste, kde so mnou hovorí Boh. Tam sa môj „všedný“ život začína premieňať na lásku, na zjednotenie srdc v Kristovi.

Spoločenstvo má svoju os

Aj v našej farnosti tvoríme nejaké spoločenstvo, alebo sa oň aspoň usilujeme. Máme i svoje prehrešky. Dokážeme si závidieť, ohovárať sa, nepriať si, alebo žiarliť. No musíme si uvedomiť, že to patrí k životu a že to všetko chceme premeniť na lásku. **Na lásku sa dá premeniť iba to, čo dôverne poznám, toho, koho stretávam, kto mi je blízky, kto stojí vedľa mňa v chráme.** Možno sa mi nepáči farba jeho kabátu alebo vlasov, ale ho vnímam. A keď ho registrujem, robím prvý krok k tomu, aby som ho miloval.

No **častým problémom je, že niekedy nedokážeme prijať ani sami seba.** Spoločenstvo utvárané v chráme nás učí viesť dialóg, komunikovať. Keď nič iné, vieme spoločne povedať aspoň „amen“, alebo sa na seba usmejeme na chodníku, v obchode, vieme, že patríme k sebe. Vieme, kde sa v nedeľu stretávame a že si podávame ruku na znak pokoja, aj keď nám to niekedy ťažko padne.

Tak ako každé ozubené súkolie má svoju os, tak aj každé spoločenstvo má svoju os - Krista, ktorú často nevidieť, no ak túto os vytiahneme, koleso sa prestane točiť. Súkolesie sa rozsype a všetko sa poškodí. **Kristus je osou, ktorú možno nevidíme, ale nás pohýna. Dáva nám zmysel.**

Ak ho odstránime z nášho života, z nášho spoločenstva, ak ho neprijmeme ako ľudia v Betleheme, celý náš život môžeme hodiť do šrotu. Ak sa dáme formovať Kristom, spoločenstvom, nastane zmena. Zažijeme pocit užitočnosti, vzájomnej blízkosti. Preto osou Vianoc je Dieťa, ktoré prišlo do spoločenstva a narodilo sa v jaslách a vstúpilo i do nášho života - skutočná Eucharistia.